

Zarządzanie ryzykiem w trudnych czasach

Dominik Ogonowski
ING Bank Śląski SA

104 seminarium BRE-CASE
Warszawa, 24 września 2009

Ryzyko w banku

- Kredytowe
- Operacyjne
- Rynkowe
- Reputacyjne
- Prawne
- Inne

Ryzyko Kredytowe

- Korporacyjne
- Rynkowe
- Detaliczne
 - Osoby fizyczne:
 - Hipoteki
 - Kredyty niezabezpieczone takie jak pożyczki gotówkowe, karty kredytowe i linie w koncie osobistym
 - Małe i średnie firmy

Filary detalicznego ryzyka kredytowego

- Zdolność kredytowa
 - Formuła zdolności kredytowej
- Wiarygodność kredytowa
 - Historia kredytowa
 - Scoring kredytowy
- Zabezpieczenie
- Warunki kredytowania w tym cena kredytu

Kryzys a filary ryzyka kredytowego

- Zdolność kredytowa (1/4)
 - Zaostrzenie wymagań - niższe kwoty kredytu
 - Zwykle max 50% dochodu rozporzadzalnego na raty kredytów (w tym już obsługiwane)
 - Weryfikacja zarobków/zatrudnienia
 - Ryzyko utraty pracy – korelacja ze wskaźnikami bezrobocia

Kryzys a filary ryzyka kredytowego

- Wiarygodność kredytowa (2/4)
 - Historia kredytowa (scoring) – czy i jak będzie przewidywał ryzyko braku spłaty?
 - Regularna walidacja decyzyjnych modeli skoringowych
 - Własna historia kredytowa w porównaniu do historii w innych bankach
 - Punkty odcięcia - weryfikacja

Kryzys a filary ryzyka kredytowego

- Zabezpieczenie (3/4)
 - Ceny nieruchomości w przypadku nierównowagi popytu i podaży
 - Aktualizacja wyceny nieruchomości
 - Cena przy sprzedaży wymuszonej
 - Wartość zabezpieczenia – do weryfikacji

Kryzys a filary ryzyka kredytowego

- Warunki kredytowania (4/4)
 - Cena kredytu w porównaniu do oczekiwanej straty. Czy marża pokryje przyszłe ryzyko?
 - Okres kredytowania
 - Kredytowanie inwestycji w budowie
 - Ubezpieczenia kredytu (pomostowe, wysoki wkład własny, od utraty pracy itd.)

Kryzys na rynku hipotecznym w USA

- Określony rynek docelowy – „subprime”
- Liberalne zasady liczenia zdolności kredytowej (brak weryfikacji zarobków, oświadczenia)
- Wiarygodność kredytowa – liberalne zasady udzielania (niższe punkty odcięcia, zła historia kredytowa w biurach kredytowych)
- Zabezpieczenie – liberalne zasady wyceny nieruchomości
- Warunki kredytowania – preferencyjna stopa % przez 2,3 lata później podniesienie marży. Rata kredytu po podniesieniu marży przewyższa zdolność kredytową.
- Myślenie konsumentów „Skoro ceny nieruchomości rosną, to teraz muszę kupić - bo stracę”

Podsumowanie

- Kryzys ma znaczący wpływ na filary oceny ryzyka kredytowego
- Zdolność i wiarygodność kredytowa – najważniejsze elementy oceny ryzyka
- Interes ekonomiczny banku a interes klienta – jak pomóc w przetrwaniu trudnego okresu?